

Դաշտ եւթայեք լրպետերան և օքան
ծախը առնողին վրայ է։
Լրպետոյս վերաբերեալ Խամսէ համ օք
եւ իցտ զրութիւն ։ Ի մըուշտին վեսի
ուղղութ ։ Եւ առաջ ճանքան երես
չը եւսկընի վրա է։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՒՐԱԿԱՆ ԵՎ ՏԵՏԵՍԱԿԱՆ

ԳԱՂԱՎԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼԻՍ 6 ՀԱԿՏԵՐԲԵՐ

Պատղը Հռոմ պիտի կենաց թէ ոչ .
այս հարցմունքը կընեն հիմա ամեն մարդ
Եւ բոլորի մէջ : Լուսագիրները՝ մանաւանդ
Գաղղիոյ լրագիրները երկու կողմ լրաժ-
նը ված՝ ազատամիտները կուզենոր Պատղը
Հռոմին մեկնի իսկ պահպանողական կամ
նուազ ազատամիտ համարված լրագիրնե-
րը Պապին Հռոմ մնալը կուզեն եւ անանի
ալ խրատ կուտան իրեն : Գաղղիոյ կառաւ-
վարութեան ալ կարծիքը վերջնաներուն
համաձայն կերեւի :

Յեշալ տէրութեան կէս պաշտօ-
նական լրազիբներուն խօսքին նայելով,
Սարտենիայի զօրքերն Հռոմի երկիրնե-
րը մտնելուն վրաց՝ Պապը իր տէրութիւնն
ու միանդամայն անձը ապահովութեան
մէջ չուեանելով՝ Հռոմէն մեկնելու որո-
շում ըստիր է. բայց Աւասրիայ ու Գաղ-
զիոյ կառավարութիւններն յորդորեր են
զենքը որ Հռոմէն չելէ, մանաւանդ
Գաղզեա՝ Պապին երկիւ զը փաթատելու
համար՝ Հռոմի գաղզեական զօրաց թի-
ւը կրկնապատկելու որոշում ըստիր է, որ-
պէս զի Հռոմի քաղզեական զուրսէն յար-
ձակում կրելու վասնգէն ապահովի:

տայ թէ սեպա . 16/28 ին Պապը իր
կարգինալիներուն հետ ժողով մը ըստրէ՝
որուն մէջ ինչ որոշում եղերէ յայտնի
չէ , բայց խօսք կը պարտի եղեր , թէ Պա-
պին Հռոմէն մեկնելու խնդիրը մէջ զըս-
վեր եւ երեք ձայնի առաւելութեամբ
ետ ձգվերէ :

—○—
Անդղեայ կառավարութեան արտա-
քին գործոց պաշտօնեայ Լորա Շան Ալբ-
արլ երկու ծանուց ցազիր խրկեց մէկը
Գաղղիոյ կառավարութեան, միւսը Ար-
տենիսայի: Այս երկու ծանուցազիրնե-
րուն առաջնին մէջ Լորա Շան Ալբարլ
գիտողութիւններ կընէ Գաղղիոյ կառա-
վարութեան կողմանէ Արտենիսայի ու շ-

զըմած աղդաբարութիւններուն վօայ,
որոց մէջ Դաշղիս խօսք կուտայ թէ
Աւարից ու Սարտենիայի մէջ պատե-
րազմ՝ բացվելու ըլլայնէ ինքը պիտի հըս-
կէ որպէս զե Աւարիս Լուսպարտիա-
յի երկիրը Սարտենիայի ձեռքէն չափուու:

Նիսյի որ Աւատրիոյ դէմ պատելաղմ
բանալ :

Խոկ երկրորդին մէջ Լորտ Շան Ող-
սըլ սահմազգական կերպով խրատ կու-
տայ Սարաննեայի որ Աւատրիսյ դէմ պա-
տերազմ բանալու առիթներին զգուշա-
նայ եւ Գաղղիսյ տէրութեան նոր գա-
ւառ. կամ երկիր տայր միտք չընէ:

Սարտենիսայի կառավարութիւնն այս
երկու կետին վըսյ ալ Անզգեց կառա-
վարութեան համակետ ըլլալու խօսք տը-

Աստրիամ մեծ փութով յառաջ կը
տանի իր զինու որական պատրաստութիւն-
ները : Այսէթ այի առջեւ ու Ասորեսաւ-
նի ծովեղեքներն ապասող պատերազմի-
նաւերը ետ կտնչըսիցան եւ հիմու բոլոր
աւ ասրիական նաւատօրմիզը Բոլոյի նա-
ւահանգիսար դումարփածէ : Ասոնց մէ-
զատ՝ Ացտի ընկերութեան շողենաւենե-
րէն վեցը տէրութեան նաւատօրմին մէջ
առնըրգելով խոշոր թնդանօթներ դրվե-
ցաւ անոնց մէջ :

Ա նետիկի գաւառին մէջ Աւա-
րիոյ ըրած զօրած պովին պատճառաւ շատ
ընտանիքներ Արտենիսյի հողը գաղթա-
կան կեսել ան :

Ա Աշխարհի Բարեւ լրագիրը կը ծառ-
նուցանէ թէ Հունգարիայի մշջ տպիս-
տամբութեան նշաններ տեսներքիւլը բազ-

—o—
Մատթիւ բանտարկութիւններ եղել են :

զիրը լուր կուտայ թէ Ուսւսիոյ կայսեր
եզրայր Միթուայիլ մեծ գուքոն իր կը-
նոջը հետ Ընդգիտ հասնը է: Յիշեալ
արքայազուն մեծ գուքոյ պաշտօն ունի
եզեր Ընդգիտ թաղուհին վասահացը-
նելու, թէ Ուսւսիոյ կուտայտու թիւնը
Ընդգիտ կոսկած պատճառելու գործ մը
չպիտի ընէ:

Կարօլիեն սեպտ. 26թուով եկած
ըուրերջ կը ծանուցանեն թէ Կարխար-
տիի գորքերը Քաղէրթայի քով թա-
զաւողական գորքերուն հետ զարնըվե-
լով երեք անգամ յաղթըվեր են . բայց
ետքը Կարխարտի գորապեան հօն հաս-
նելով՝ մեծ յաղթութիւն մը ըրեր է, եւ
թափառուական գորքերուն ետ քաշվե-
լու ճամբան կարելով՝ 2000 մարդ գերի-
բաներ է :

— ० —

Անքօնայի առնըլված ժամանակը
Լամօրիսիէո զօրապետը Ապրանի-
ացւոց Բէրսանի ծոփաղեաին գայեր
անձնառութեաբը է : Օռովապետը մած
պատռութեանդունիով՝ իր սեն-
եակը նույիրեա է անոր : Հետեւեալ օրը
Լամօրիսիէո զօրապետը Ապրանիահան

የዚህና የዚህና ሽቦችና አጭር ተስፋይ የሚከተሉት ስነዎች ነው፡፡

Անքօնայի շուտով անձնատուր լլ-
լալուն պատճառը՝ բազմանկիւնի թնդա-
նօթներուն սարսափելի զօրութիւնը եւ
Սարտենիացւոց նաւախումքին ճարտար
ռմբաձգութիւնը կը համարին, որով Ան-
քօնայի ամրութիւնները շուտով աւրը-
վեր են :

Սարտենիայի կառավարութիւնը գերի բռնըզած պատպահան զօրաց մէջ բազմաթիւ աւստրիացի զօրականներ գտնելով, Եւստրիոյ կառավարութեան խընդըանօքին զանանը թարիէտէստէ խրկից:

Աւելջեն լուրիքաւն նայելով՝ Խոտա-
լիսյի գործերն աւելի խաղաղական կեր-
պարանց մատառք եկուի են :

Սարտենիայի Խորհրդարանը իր
հոկտ. 2 (լատ.) նստին մէջ իշխանու-
թիւն տուաւ կառավարութեան որ
Կայոցիւթեաւ Հոռմի տէրութեանց գա-
ւառներուն Սարտենիայի հետ միանալու
առաջարկութիւններն ընդունի երբորայն
գաւառներուն ժողովուրդներն ընդհա-
նուր քուէարկութեամբ իրենց այս բաղ-
ձանքը յայանեն : Ասոր վրայ, Ա. Ա եք-
թոր Խամանուէլ թագաւորը զօրաց հը-
րամանատարութիւնն իր վրայ առնելով
վերսոյիշեալ գաւառներն անձամբ երթալ
պիտիւթ որոշում ըրաւ, որպէս զի

գրաւուն կայսեր լուսաւ էր, որ և
ժողովուրդներն իրենց կարծիքը ազատու-
թեամբ յայտնելու կարող ըլւան, եւ ա-
ռաջանական պահանջութեան մասին:

Նիշանակութեան ու ռամբարձման կողմէնակիցները չկրնան զլուխ շարժել։
“Եօյն օրը Սարտենիայի արտաքին
գործող պաշտօնեալ Քայլուկ կոման ալ

Հանձնորեկ առենարանութիւնը ըստ
որուն մէջ կը հաստատէ թէ կառավա-
րութիւնը ամենն էին միաք չունի Խորո-
պայի բոլոր աէրու թեանց համաձայն բաղ-
ձանքին հակառակ ընթացք մը բռնելու-
եւ խռավիս աղասութիւնն ու մը բռ-
թիւնը մասնդի մէջ ձգելու:

Այս որոշումներն ու յայտարարութիւնները բարի ազդեցութիւն մը ըստի են բոլոր կը բոսպայի մէջ եւ սիրտերն հանգալատեր են :

Եհաւասիկ Քավուր կոմսին ըրած յայտարարութիւններուն զլիսաւոր կե-

“ Ա ենետիկի խնդրոյն վրայօք կառավարութեան հաստատորոշումն է Դատավայի եւ մինչեւ անգամ Եւրոպայի աղատութիւնը վտանգի մէջ չձգել յանդունուն եւ անխօրհնուրդ յարձակմանը մը՝ որ Եւրոպայի պահպանողական տէրութիւնները կրնայ միաբանել Դատավաց դէմ, եւ ազատամիտէրութեանց այսակարգութիւնները իրենցմիտ պատկերը-

նել։ Ուստի կառաքարութիւնը չը կարուծէ որ Ա ենետիկի ժողովրդեան աւելին լաւ ծառայութիւն մը բրած կրլայ՝ հզօր Խոտալիս մը կազմելով։ և երբար այս նըստափակը ձեռք բերվի, այն ժամանակը հաստատյոց ունի որ կառավարութեանց եւ ազգաց ընդհանուր կարծիքը՝ որ Տիմա դէմ է Ա ենետիկի վրայ անխռչեմ յարձակում մը ընելու, նպաստաւոր կը լայ Խոտալիան խնդրոյն այս միակ լուծմանը՝ որով Խորոպայի հարաւային կողմը մը յեղափոխութիւններն ու պատերազմները խապառ կը մերժանան։

“ Ա Սահնկ ծանր եւ ասխաղողական
պատճառներ կան նաև Հռոմի քաղաք
քին չգոյցելու : Հռոմի ինդիբը այն տե-
սակ խնդիրներէն չէ որ մինակ տուրով
լուծվի : Բարոյական արգելքնելը բա-
րոյական զօրութիւններով միայն իրնան
յալթը վել , ուրեմն պէտք է ժամանա-
կին զօրութենէն եւ վերանորոգեալ Խ-
տալիսյին աշխարհի վրայ ընելիք ազգե-
ցութենէն սպասենք այնպիսի փոփոխու-
թիւն մը որ Հռոմի ժողովրդեան բար-
ձանքին , բարեսէր Խտալացւոց տենչա-
նացը եւ հռոմէականութեան Ճշմարիտ եւ-
տեւական օգտիցը յարմարի : Եյս խորհր-
դածութիւնը թէ եւ սխալալըլլայ , Գաղը
զիական զօրաց Հռոմի մէջ ներկայու-
թիւնը բաւական էր Հռոմի վրայ յար-
ձակելու զիտաւորութիւնը ետ ձգել տա-
լու : Գաղղիական զօրաց հետ թշնամա-
նալը անիւր խենդութենէ մը աւելի կըլ-
լայ , անենածանր սխալմունք մը կըլլայ ,
որ Խտալիսյ Ճակատին վրայ այլանդակ ա-
պերախտութեան գրոշմ մը տպելէն զատ ,
անոր աւերտանն ալ պատճառ կըլլայ :
Թէ որ առ այժմ Արտենիա բան մը
չկրնար ընել Ա ենետիկի ու Հռոմի հա-
մար , Խտալիսյի ազատեալ մասերուն
համար այնպէս չէ , որոնք անմիջական
եւ ազգու միջոցներու պէտքը կ'զգան :

“Օգտակար կը համարիմ ծանուցանել թէ ազգային իրաւանց յաղթող ելլելուն աշխատող անձանց ամենն ալ որչափ որ հարաւային Խոտալիան Սարտենիայի տէրութեան հոտ միացընելու սկզբանը վրայ համամիտ են, այսու ամենայնիւ շատերը կը կարծեն թէ միացընելու գործը պէտք է ուշանայ մինչեւ որ Անեստիկի ու Հռոմի խնդիրները լուծվին: Այսպիսի դիտաւորութիւնն մը թէ որ կատարում գտնէ խիստ ձախորդ հետեւանքներ կունենայ: Ի՞նչու համար Կորուկի ու Արկիլիայի մէջ անկանոն վիճակ մը հաստատ պահել: Պատճառը ու միայն կրնայ ըլլալ, որ կուզեն յեղաւ փոխութիւնը գործիք ընելով Խոտալիայ ազատութիւնը լրացընել: Խոտալիոյ այժման գտներված վիճակին մէջ՝ որպէս Ք! Է:

